Minister
Klimatu i Środowiska

DOZE-I.0503.2.2026.IGK
4303251.17515606.14320090
Warszawa, 28-04-2026

Dotyczy: odpowiedzi na oświadczenie senatorskie Pana Andrzeja Kobiaka (znak: BPS 043-54-1434 26)
Temat: problemy z odbiorem energii z instalacji fotowoltaicznych zgłaszanych przez prosumentów

Pani
Małgorzata Kidawa-Błońska,
Marszałek Senatu RP
Kancelaria Senatu RP

Szanowna Pani Marszałek,

w związku z przekazanym oświadczeniem senatorskim Pana Andrzeja Kobiaka, poniżej przedstawiam odpowiedź w zakresie kompetencji Ministra Klimatu i Środowiska, uzupełnioną o stanowisko Ministerstwa Energii odnoszące się do pytania nr 4.

1. Czy Ministerstwo Energii prowadzi analizy dotyczące problemów z odbiorem energii z instalacji fotowoltaicznych zgłaszanych przez prosumentów?

Ministerstwo Klimatu i Środowiska zbiera informacje zgłaszane od prosumentów, dotyczące problemów z odbiorem energii z instalacji fotowoltaicznych. Współpracujemy również z operatorami w tym zakresie. Ograniczanie odbioru energii elektrycznej z mikroinstalacji fotowoltaicznych, wynika głównie z lokalnych przeciążeń sieci dystrybucyjnych oraz nadprodukcji energii w godzinach wysokiego nasłonecznienia.

U podstaw zainicjowania prac nad wprowadzeniem systemu net-billingu w rozliczeniach prosumenckich leżała chęć reakcji regulacyjnej i rynkowej na te problemy. Net-billing to mechanizm rozliczeń wartościowych (zł), który powoduje eliminację motywacji do maksymalizowania produkcji kosztem realnych możliwości sieci oraz zachęca prosumentów do dostosowania mocy instalacji do własnego zużycia. W praktyce prowadzi do zmniejszenia wolumenu energii oddawanej do sieci w momentach, gdy jej odbiór jest problematyczny. Net-billing promuje zużywanie energii w miejscu jej wytworzenia, ponieważ energia zużyta na bieżąco jest najbardziej opłacalna finansowo. Większa autokonsumpcja oznacza mniejsze obciążenie sieci niskiego napięcia. Net-billing zwiększa opłacalność instalowania magazynów energii, systemów zarządzania energią (EMS) oraz inteligentnych urządzeń sterujących zużyciem. Takie rozwiązania pozwalają: magazynować energię zamiast oddawać ją do sieci.

Telefon: (+48) 22 369 29 00
info@klimat.gov.pl
www.gov.pl/klimat
ul. Wawelska 52/54, 00-922 Warszawa
Ministerstwo Klimatu i Środowiska
Działamy zgodnie z EMAS - zarządzając instytucją, dbamy o środowisko

Magazyny energii stanowią kluczowy element rozwoju energetyki prosumenckiej oraz zwiększania efektywności wykorzystania energii elektrycznej wytwarzanej w mikroinstalacjach OZE. Umożliwiają one przechowywanie nadwyżek energii wytworzonych w okresach wysokiej generacji oraz ich wykorzystanie w godzinach zwiększonego zapotrzebowania, co pozwala na podniesienie poziomu autokonsumpcji oraz ograniczenie poboru energii z sieci elektroenergetycznej.

Magazyny energii ograniczają przeciążenia sieci, ponieważ przechwytują nadwyżki energii produkowane w słoneczne dni przez instalacje PV, zanim trafią one do sieci niskiego i średniego napięcia, co zmniejsza ryzyko przeciążeń, stabilizuje napięcia i ogranicza wyłączanie falowników. Dodatkowo rozproszone magazyny stabilizują bilans Krajowego Systemu Elektroenergetycznego (KSE), działając jak bufory, które pochłaniają energię podczas wysokiej generacji i oddają ją w okresach niskiej produkcji lub wysokiego zapotrzebowania, dzięki czemu operator potrzebuje mniej rezerw mocy, a system działa stabilniej i taniej. Magazyny energii zwiększają elastyczność systemu, umożliwiając prosumentom przesuwanie zużycia energii na okresy wysokiej generacji (load shifting), ograniczanie poboru w szczytach (peak shaving) oraz ładowanie magazynu w dolinach zapotrzebowania (valley filling), co poprawia stabilność KSE i wykorzystanie OZE. Co więcej, magazyny energii wspierają korzystanie z taryf dynamicznych, ponieważ ładują się, gdy energia jest tania (np. wietrzne noce lub słoneczne południa), a oddają ją, gdy ceny są wysokie, co obniża rachunki prosumentów, wyrównuje obciążenia systemu i zwiększa konsumpcję energii w okresach jej największej dostępności z OZE.

Magazyny energii odgrywają kluczową rolę również w zwiększaniu odporności i bezpieczeństwa indywidualnych odbiorców energii. Umożliwiają czasową samowystarczalność rozumianą jako zdolność do samodzielnego zaspokajania potrzeb energetycznych przez określony czas, dodatkowo redukują zależność od sieci, zapewniają ciągłość zasilania w sytuacjach awaryjnych oraz zwiększają kontrolę nad zużyciem energii. W warunkach rosnącej niepewności – klimatycznej, infrastrukturalnej i rynkowej – stanowią one jeden z najważniejszych filarów nowoczesnego, odpornego modelu energetycznego na poziomie prosumenta.

2. Czy planowane są działania mające na celu usprawnienie odbioru energii elektrycznej wprowadzanej do sieci przez instalacje prosumenckie, w szczególności w zakresie parametrów napięcia oraz pracy sieci dystrybucyjnych?

Ministerstwo Klimatu i Środowiska realizuje priorytetowy projekt rozwoju magazynów energii w gospodarstwach domowych. Celem projektu jest zwiększenie efektywności energetycznej instalacji prosumenckich opartych na odnawialnych źródłach energii poprzez rozwój systemów magazynowania energii, co pozwoli na podniesienie poziomu autokonsumpcji, odciążenie sieci elektroenergetycznej oraz poprawę bezpieczeństwa energetycznego odbiorców końcowych. Projekt zakłada zwiększenie liczby przydomowych magazynów energii do 200 000 sztuk, podczas gdy na koniec 2025 r. zainstalowanych było ponad 112 tys. magazynów energii przy ponad 1,6 mln prosumentów w Polsce (według danych ARE S.A). Realizacja odbywa się poprzez wsparcie finansowe w ramach programów NFOŚiGW, ulgę termomodernizacyjną oraz działania edukacyjne i informacyjne skierowane do prosumentów.

Efektem wspólnych prac między MKIŚ i NFOŚiGW było wypracowanie spójnych założeń, stanowiących podstawę do przygotowania programów wspierających rozwój segmentu magazynów energii, tj.:

- Dofinansowanie przydomowych magazynów energii (okres przejściowy jako kontynuacja programu Mój Prąd 6.0) ze środków KPO w ramach inwestycji G 1.2.4 (PME z KPO),
- Dofinansowanie przydomowych magazynów energii ze środków Funduszu Modernizacyjnego (PME z FM).

W dniu 30.03.2026 r. rozpoczął się nabór wniosków w PME z KPO. Planowany nabór wniosków w PME z FM przewidziany jest w połowie 2026 r.

Z punktu widzenia systemowego, osiągnięcie poziomu 200 tys. magazynów energii oznacza możliwość zgromadzenia 2–3 GWh energii elektrycznej, co stanowi istotny zasób krótkoterminowej elastyczności, mogący wspierać bilansowanie KSE oraz zwiększać bezpieczeństwo energetyczne odbiorców końcowych

Dodatkowo Ministerstwo Klimatu i Środowiska wspiera stworzenie środowiska legislacyjnego, które wpłynie na dalsze upowszechnienie stosowania magazynów energii wśród prosumentów. Stosowna zmiana przepisów jest zawarta w projekcie ustawy o zmianie ustawy o odnawialnych źródłach energii oraz niektórych innych ustaw, który został wpisany do wykazu prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów pod numerem UD332.

Projekt UD332 zawiera propozycję zmiany zasady sumowania mocy magazynu energii i mikroinstalacji zawartej w art. 7 ust. $8d^{12}$ ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne (Dz.U. 2024 r. poz. 266).

Zgodnie z proponowanymi rozwiązaniami:

- Moc magazynu nie byłaby doliczana do mocy mikroinstalacji, o ile nie przekroczyłaby 2,2-krotności jej mocy.
- Warunkiem było także, by łączna moc wprowadzana do sieci nie była większa niż moc samej mikroinstalacji.

W tym miejscu warto nadmienić, że art. 7 ust. $8d^{12}$ ustawy – Prawo energetyczne reguluje przyłączanie mikroinstalacji z magazynem energii elektrycznej do sieci dystrybucyjnej na zgłoszenie. Obecne brzmienie ww. przepisu stanowi, że moc magazynu nie może przekraczać mocy mikroinstalacji. W innym przypadku przyłączenie mikroinstalacji do sieci dystrybucyjnej odbywa się na podstawie umowy o przyłączenie do sieci, co jest procesem złożonym, wiąże się z dłuższym czasem oczekiwania i ostatecznie może zakończyć się brakiem zgody ze strony przedsiębiorstwa sieciowego. Koszt instalacji układu zabezpieczającego i urządzenia pomiarowo – rozliczeniowego ponosi operator systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego.

W tym stanie rzeczy, projektowana w UD332 zmiana umożliwi montaż magazynów energii o większej mocy bez konieczności przechodzenia pełnej procedury przyłączeniowej,

co przyczyni się do zwiększenia autokonsumpcji oraz ograniczenia obciążenia sieci dystrybucyjnych.

3. Czy rozważane jest wprowadzenie rozwiązań umożliwiających rozliczanie energii elektrycznej wytworzonej w jednej nieruchomości i wykorzystanie jej w innej nieruchomości należącej do tego samego właściciela?

W ustawie z dnia 29 października 2021 r. o zmianie ustawy o odnawialnych źródłach energii oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. 2021 r. poz. 2376) wprowadzona została instytucja prosumenta wirtualnego. W ramach punktów poboru i dostarczania energii elektrycznej znajdujących się na obszarze tego samego OSD, w dniu 2 lipca 2025 r. weszły w życie przepisy dot. prosumenta wirtualnego.

Prosument wirtualny umożliwia produkcję energii w sytuacji, gdy z różnych przyczyn - np. braku możliwości montażu instalacji w miejscu odbioru energii elektrycznej - odbiorca końcowy nie będzie miał możliwości działania jako prosument energii odnawialnej, ani jako prosument zbiorowy energii odnawialnej.

W takim przypadku, działając w formule prosumenta wirtualnego, można wytwarzać energię elektryczną wyłącznie z odnawialnych źródeł energii na własne potrzeby, w instalacji odnawialnego źródła energii przyłączonej do sieci w innym miejscu, niż jego miejsce zamieszkania (miejsce dostarczania energii elektrycznej). Przykładowo, osoba mieszkająca w mieszkaniu w bloku może odbierać energię elektryczną wytwarzaną w mikroinstalacji fotowoltaicznej na swojej działce.

Prosument wirtualny może przypisać do jednego punktu poboru energii elektrycznej, moc zainstalowaną elektryczną instalacji OZE, która nie przekracza mocy umownej ustalonej dla tego punktu poboru energii, ale nie większą niż 50 kW.

4. Jakie działania systemowe planuje resort w celu poprawy funkcjonowania sieci elektroenergetycznej w kontekście rosnącej liczby instalacji odnawialnych źródeł energii w Polsce?

Wskazać należy, że Rząd RP wspiera podejmowane przez operatorów systemów elektroenergetycznych wysiłki na rzecz rozwoju i modernizacji infrastruktury sieciowej. Łączna pula dostępnych środków UE na rozwój sieci elektroenergetycznych wynosi obecnie ok. 15 mld zł w formie dotacji i ponad 50 mld zł w pożyczkach. W Planie rozwoju w zakresie zaspokojenia obecnego i przyszłego zapotrzebowania na energię elektryczną (PRSP) operatora systemu przesyłowego Polskie Sieci Elektroenergetyczne S.A. (PSE) zaplanowane są nowe inwestycje uwzględniające prognozowane zapotrzebowanie na moc i energię elektryczną, które poprawią bezpieczeństwo energetyczne regionu, umożliwią wyprowadzenie mocy z odnawialnych źródeł energii oraz zasilenie potencjalnych dużych odbiorców energii elektrycznej. W uzgodnionym PRSP na lata 2025-2034 łączne nakłady inwestycyjne planowane przez PSE to ponad 64 mld PLN. Dodatkowo należy zauważyć, że PRSP jest cyklicznie aktualizowany i ma za zadanie odpowiadać na dynamiczne zmiany, jakie obserwujemy w krajowym systemie elektroenergetycznym. W aktualnie poddawanym konsultacjom projekcie PRSP na lata 2027-2036 planowane inwestycje opiewają na ok. 66 mld zł.

W planach rozwoju przygotowanych przez pięciu największych operatorów systemu dystrybucyjnego (OSD), tj. Enea Operator sp. z o.o., Energa-Operator S.A., PGE Dystrybucja S.A., Stoen Operator sp. z o.o. oraz Tauron Dystrybucja S.A., przewidziano liczne inwestycje

zwiększające potencjał przyłączeniowy do sieci średnich i wysokich napięć. Projekty planów rozwoju sieci dystrybucyjnych na lata 2026-2031 przedłożone przez pięciu największych OSD w Polsce opiewają na ponad 110 mld zł. Operatorzy ci planują przebudowę części linii napowietrznych na linie kablowe, poprawę automatyzacji sieci oraz możliwości jej monitorowania. Działania te pozwolą m.in. na zwiększenie dostępności mocy przyłączeniowych, dostosowanie sieci do rosnącego obciążenia wynikającego z postępującej elektryfikacji gospodarki, a także poprawę bezpieczeństwa i niezawodności funkcjonowania sieci dystrybucyjnych energii elektrycznej.

Z wyrazami szacunku

Z up. Ministra

Urszula Zielińska
Sekretarz Stanu
Ministerstwo Klimatu i Środowiska
/ – podpisany cyfrowo/

Do wiadomości:

Departament Spraw Parlamentarnych w KPRM